

man ikke den samme sikkerhed for, at det rette dokument og de rette bilag er kommet frem til den pågældende. Kan postforkyndelse ikke gennemføres, skal der ske forkyndelse bagefter ved stævningsmand. Dette medfører, at der må anvendes længere berammelsestid, og undertiden, at et berammet møde må aflyses, hvilket er særligt uheldigt, hvis der er tilsagt flere til mødet. Postforkyndelse forsøges kun på de almindelige postomdelinger, og på dette tidspunkt vil der ofte ikke være nogen hjemme. Endelig anføres, at postvæsenets ekspedition ikke altid er tilfredsstillende. (Her tænkes formentlig på, at afleveringsattesten ikke er korrekt udfyldt, således at det f. eks. ikke fremgår, over for hvem forkyndelse er sket).

Enkelte kredse gav udtryk for, at advokaterne anvendte stævningsmandsforkyndelse, dels af tradition og dels af hensyn til stævningsmanden.

III. Norsk og svensk ret.

Norge.

Reglerne om forkyndelse findes i domstolslovens kapitel 9 (§§ 159-197).

Det er i reglen vedkommende ret, der skal sørge for, at forkyndelse sker. Undtagelsesvis påhviler forkyndelsen dog anklagemyndigheden eller en af parterne i en civil sag. Forkyndelse sker som hovedregel ved et stævnevitne (§ 165).

Om forkyndelse ved postvæsenet er udfærdiget en lov af 30. april 1926, der dog efter det oplyste ikke er sat i kraft.

I en række tilfælde er der i lovgivningen hjemmel til at foretage forkyndelse ved anbefalet brev. Dette gælder således domstolslovens § 195 (omtalt nedenfor), skønnslovens § 29 (forkyndelse for parterne af udfaldet af skønnsforretningen), tvangsfuldbyrdelseslovens §§ 13, 17, 102, 109 og 179 (forkyndelse af påkrav m. m., der udgår fra banker, offentlige myndigheder o. lign.) samt tvangsfuldbyrdelseslovens § 56 (forkyndelser, der udgår fra fogedmyndighederne).

Forkyndelse kan foregå underhånden, når modtageren giver modtagelsesbevis. Er modtageren ikke offentlig tjenestemand eller sagfører, skal underskriften på modtagel-

sesbeviset være bekræftet af en dommer, retsskriver, notar, sagfører eller stævnevitne (§ 179). Bestemmelsen har efter det oplyste kun praktisk betydning i forhold til advokater.

Hvor lovgivningen ikke påbyder forkyndelse, skal meddelelsen gives på den måde, som i hvert enkelt tilfælde findes mest hensigtsmæssigt. Bevidelse af en offentlig myndighed eller modtagelsesbevis er bevis for, at meddelelsen er givet. Modbevis er ikke udelukket (§ 186).

Meddelelser, som gives til vedkommende personlig i et retsmøde vedrørende indholdet af retsbogen træder i stedet for forkyndelse (§ 187).

Om iværksættelse af forkyndelsen gælder:

Forkyndelsen skal så vidt muligt foregå for vedkommende personligt, helst på hans bopæl eller faste arbejdsplads. Foregår den for ham personlig, er den dog gyldig, hvor som helst han træffes (§ 168).

Træffes den pågældende ikke på bopælen, kan forkyndelse ske dér for en voksen person, der hører til husstanden, eller hvis en sådan ikke træffes, for den, hos hvem den pågældende bor, eller en af dennes husstand. Forkyndelsen kan endvidere ske for husejeren eller den, som på hans vegne fører tilsyn med huset, for så vidt de bor dér.

På arbejdspladsen kan forkyndelsen også ske for arbejdsherren eller en arbejdsformand eller, hvis arbejdspladsen er et kontor, for en på kontoret ansat. (§ 169).

For en forretningsdrivende, som har fast forretningssted, kan forkyndelsen altid ske på forretningsstedet, hvis sagen har sit udspring i forretningen. Træffes han ikke selv, kan forkyndelsen ske for en dér ansat person.

Kan fast forretningssted ikke påvises, kan forkyndelse foregå på det sidste faste forretningssted for en voksen person, som stadig er til stede der, såfremt der ikke er gået mere end 6 måneder, siden det sidst blev benyttet (§ 170).

Har en person, som opholder sig i riget, hverken bopæl eller fast forretningssted, og har man forgæves søgt ham personlig, kan forkyndelse foregå på hans midlertidige opholdssted for en voksen person af samme husstand, eller for den, han opholder sig hos, eller for en voksen person af dennes husstand (§ 171).